

Zdaj ko združeni vsi so v skupštini bili Ahajci,
Dvigne z besedami tim se jadrenonogi Ahilej:
»Vojvoda, bolji za naj, ki sva serditiga serca
Slepo se sperla zavolj deklin v britki togoti,
Bolji bi bilo za naj, za mene in tebe, gotovo,
Da bi takrat Artemida v smert zadela jo bila,
Ko ste mi zbrali jo v dar v Lirnesu, premaganim mestu.
Toliko grizlo prahu ne bilo bi slavnih Ahajcev
Padših vrazniku v pest ob času mojiga serda.
Unim scer to bilo je v prid — pa zdi se mi, mnogo
Bodo zdihávali še Ahajci najniga krega.
Tode na stran minulo za zmir, če ravno je britko,
Potolaživa ponos — in siloma — v njedru junaskim,
Serda se jaz clo odpovem, ne kaže mi dalej,
Stati ti term nasprot. Na noge tedaj i pokliči
Brez odloga v prepír Ahajce kodrolasate,
Skusiti čem še Trojce enkrat, napadši jih ojstro,
Alj so namenjeni res, prenočvati tukej o brodih?
Zdi se mi, rad bo mnogi od njih kolena priklanjal,
Ako mu steče, da živ se umakne sulici naši.»
(Dalje sledí.)

Kakšna mora hiša biti, da je ljudém prijetno in zdravo prebivališče?

Lastnosti, ki jih mora hiša imeti, da je prijetna in zdrava za svoje prebivavce, bi utegnile sledeče biti:

1. Ker se hiša v ta namen zida in naredí, da bi nas proti vsacimu vremenu varovala, proti vročini in mrazu, proti dežju in nevihti, mora prvič v vsih svojih delih močna in terpeča biti. Najpotrebniši je to pri podlagi (Grundbau), in pri strehi. Stene iz zemlje ali lesa branijo bolj vročino in mraz, ko kamnitne, ker poslednje gorkoto hitrejši skoz se pusté, tudi ložej mokroto na-se vlečejo; ali lesene hiše so nevarnosti ognja zlo podveržene.

2. Prebivališče mora od znotrej in zunej kolikor je mogoče proti nevarnosti ognja zavarovano biti. Hiše, ki imajo slabe dimnike ali jih clo nimajo, ali ki so verh tega na les naslonjeni, ali clo na les sozidani itd. so nevarnosti ognja od znotrej podveržene; lesene hiše, ali hiše s škodlami, deskami ali s slamo krite, so od zunej v nevarnosti ognja.

3. Hiša ne smé povodnjam podveržena biti, torej mora viši stati, kakor največi višina vode.

4. Vsako stanišče mora takšino biti, da zdravju ne škodje. Da bo temu pogoju zadostilo, je treba:

- a) da je dosti prostorno. Hlap namreč ljudi in zrak, kteriga izdihajo, ako se nakupičijo v sôbi, sta zdravju sila škodljiva. Posebno je to v niskih izbicah.
- b) Stanišče mora svetlobno biti. Luč in svetloba ste za uspeh in življenje rastlín, žival in ljudi neobhodno potrebne. Luč oživlja vse; vsaka živa stvar se proti luči obrača, in le clovek bi v tamôti — v ječi — prebivati hotel? Pa vunder hiša ne smé preveč in nezmerno velicij okinj imeti, ker se scer teško kuriti in ogreti dá, manj terpežna postane, pa vunder več stroškov uzroci.
- c) Hiša naj bo tako narejena, da se zdravju škodljiv dim po nji ne more razširjati. Torej naj so dimniki oski, peči dobre itd.
- d) Prebivališče ne sme mokrotno ali vlažno biti, se mora dobro kuriti in dobro prevetriti dati. Ni bolj nezdraviga, kot je mokrotna izba — mati stoternih bolezin! Kamnitna dlažba okoli hiše, ktera naj viši stoji, kakor najviši okolica njena, zavarje hišo mokrote, ter povzdigne celo pohišje. Ravno zavolj suhote

so iz cegla zidane pohišva veliko veliko bolj zdrave, kot iz kamnja delane. Potrebni preprih se v sobah dobí, ako je hiša tako narejena, da so si oknja in vrata, kolikor je mogoče, ravno nasprot.

e) Stanišče naj bo prijetno in dopadljivo od zunej in znotrej! Naj dopade očesam memo gredočih! Naj pa tudi dopade hišnimu gospodarju bolj, ko vmazana in nakajena kerčma! Prijetin si moramo dom narediti, da bomo radi domá ostajali. Blagor domá, kdor ga imá, — in ki srečen in vesel med svojo družinico živi! Kar dopadljivost in zdravje hiše zadene, je po kmetih tudi posebno na to gledati, da sta gnojniše in straniše (sekret) na pravim mestu. Straniše naj bo kje na strani, ne pa ravno pred nosam in očmi, — gnojniše ravno tako.

f) Hiše naj se sozidajo, kar je mogoče, le na tacih krajih, kjer je dobra voda blizo.

5. Notrajna razdelitva pohišja naj bo v vsim taka, da se opravila nar hitrejši in nar ložeje v njem opraviti zamorejo. Koliko tisuč in tisuč stopinj, in koliko delavne moči se dá, postavim, pri kmetijskih pohišjih prihraniti s tem, da so shrambe za klajo blizo hleva, da je štirna blizo kuhinje itd.

6. Zidanje hiše naj pa vunder — kolikor čas in okoljšino pripusté — dober kup bode! Doseže se to, če se vés prostor dobro porabi; če se potrebno gradivo ob pravim času in od pravih krajev poskerbi; če se s poštenim in zvedenim staviteljem dela; če natanjčin prevdarik se naredí, in po tem kolikor je moč, z lastnim, ne pa — s ptujim denarjem zida.
J. Š.

Ogled kmetijstva na Angleškim.

Cena jestvin ali živeža.

Cena živeža je prav za prav mera ali tarifa, po kateri se ravná dnina (lon) za delavce, ker si mora vsak clovek toliko prislužiti, kolikor za svoj živež potrebuje; bolj niska ko je dnina delavčev, na toliko nižji stopnji so tudi kmetijstvo, obertnijstvo, rokodelstvo in kupčijstvo. Po visokosti dnine se tedaj zamore ceniti stan obertnijstva vsaktere dežele.

Na Angleškim se sploh mesó trojne sorte prodaja, po 25, 18 in 15 krajc. naš (Dunajski) funt; srednja cena mesa je tedaj 17 krajc.

Telečje mesó je nekoliko dražji, funt pride na 20 do 23 krajc.

Ovčje in koštrunovo mesó, kteriga bolj ubožni ljudje na Angleškim nar več pojedó, je večidel tiste cene, kakor goveje mesó srednje sorte; po kmetih je enmalo bolji kup.

Svinskiga mesa povžijejo na Angleškim malo, ker se Angleži s prešičjo rejo le malo pečajo; v mestih se pojé scer veliko gnjat, pa te pridejo večidel iz Hamburga.

Bokal mleka izpod krave velja 12½ krajc., — funt siroviga masla (putra) 37 do 46 krajc.

Navadni kruh na Angleškim je pšenični; funt taciga kruha veljá 3½ do 5 krajc.

Ola (piva) pijejo Angleži sila veliko, cena je zlo različna; bokal po kmetih navadniga ola, kterimu se ale pravi, veljá 12½ krajc.

Cukra funt veljá 12½ krajc., kave slabeji sorte 37½ krajc.